Ganga Sahasranama Stotram

ગઙ્ગાસહસ્રનામસ્તોત્રમ્

Document Information

Text title : Gangasahasranamastotram 3 from Skandapurana

File name : gangAsahasranaAmastotram3.itx

Category : sahasranAma, devii, nadI, stotra, devI

Location : doc_devii

Proofread by : Rajesh Thyagarajan

Description-comments : akArAdikShakArAnta

Source : Skandapurana, kedArakhaNDa. Puranom Mein Ganga

Latest update : November 12, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 25, 2021

sanskritdocuments.org

ગઙ્ગાસહસ્રનામસ્તોત્રમ્

પાર્વત્યુવાચ -
દેવ દેવ મહાદેવ ભક્તાનાં પ્રીતિવર્ધન ।
કાનિ નામાનિ પ્રોક્તાનિ તેન રાજ્ઞા મહાત્મના ॥ ૧॥

સહસ્રનામ ગઙ્ગાયાઃ સ્તોત્રં પરમદુર્લભમ્ ।
વદ મે દેવશાર્દૂલ ભક્તાસ્મિ સતતં પ્રિયા ॥ ૨॥

ઈશ્વર ઉવાચ -
સાધુ સાધુ મહાદેવિ પૃષ્ટં નામામૃતં ત્વયા ।
ગુહ્યાદ્ગુહ્યતરં સ્તોત્રં પ્રવક્ષ્યામિ સમાસતઃ ॥ ૩॥

યસ્ય સ્મરણમાત્રેણ નરો વૈ શિવતાં વ્રજેત્ ।
પઠનાલ્લિખનાચ્ચૈવ પૂજનાત્ કિં ન જાયતે ॥ ૪॥

શ્લોકમેકં પઠિત્વાપિ ગઙ્ગાયાઃ શતયોજને ।
ગઙ્ગાસ્નાનફલં સદ્યઃ પ્રાપ્નુયાન્નાત્ર સંશયઃ ॥ ૫॥

સહસ્રનામસ્તોત્રસ્ય ભગીરથઋષિર્મતઃ ।
છન્દોઽનુષ્ટુપ્ તથા ખ્યાતં ગઙ્ગા વૈ દેવતા મતા ॥ ૬॥

સર્વતઃ પાપનાશાર્થં સર્વકામાર્થસિદ્ધયે ।
અક્ષયસ્વર્ગકામાય વિનિયોગઃ પ્રકીર્તિતઃ ॥ ૭॥

ૐ ગઙ્ગા સરિદ્વરા વિષ્ણુપાદામ્બુજજનિઃ પરા ।
શિવશેખરસંવાસા બ્રહ્મણઃ કલશસ્થિતા ॥ ૮॥

આકાશગામિની ભદ્રા ચતુરાત્મા પ્રવાહિની ।
બ્રહ્મરન્ધ્રસમુદ્ભૂતા બ્રહ્મરન્ધ્રનિવાસિની ॥ ૯॥

બ્રહ્મરન્ધ્રધરા દેવી સર્વકામાર્થદાયિની ।
બ્રહ્માણ્ડોચ્છેદનપરા પરબ્રહ્મધરા પરા ॥ ૧૦॥

દ્રવરૂપધરા ચૈવ શિવસઙ્ગમદાયિની ।
મુક્તિદા ભુક્તિદાનઙ્ગા શત્રુદાવાનલાત્મિકા ॥ ૧૧॥

અનઙ્ગાઙ્ગી ત્રિમૂર્તિશ્ચ બ્રહ્માણી કમલા સ્થિતા ।
સરસ્વતી ચ સાવિત્રી જયસેના જયાત્મિકા ॥ ૧૨॥

જયભદ્રા વૈષ્ણવી ચ ચિચ્છક્તિઃ પરમેશ્વરી ।
ત્રયી વેદવદાન્યા ચ મેદિની ભેદિની ધરા ॥ ૧૩॥

વેદમૂર્તિસ્ત્રિમૂર્તિશ્ચ દેવમૂતિર્દયાપરા ।
દામિની દામિનીવાસા કુલિશા કુલિશપ્રિયા ॥ ૧૪॥

કુલિશાઙ્ગી કુલાઙ્ગી ચ કુલનાથકુટુમ્બિની ।
કુલીના સુભગા ભાગ્યા ભાગ્યગમ્યા યશોમતી ॥ ૧૫॥

કલા કલાધરધરા કલાધરશતપ્રિયા ।
ષોડશી ષોડશારાધ્યા ષોઢાન્યાસસહાયિની ॥ ૧૬॥

ષોઢા સમાસવિલયા ષોઢાઙ્ગી કાલરૂપિણી ।
કાલિકા મુણ્ડમાલા ચ કાલાનાં શતનાશિની ॥ ૧૭॥

કાલાઙ્ગી કાલનિલયા કાલા કાલેશ્વરી વરા ।
શૈવી માયા શિવા રુણ્ડા ચણ્ડમુણ્ડ વિનાશિની ॥ ૧૮॥

ચણ્ડાટ્ટહાસા દુર્ગમ્યા ચણ્ડાનાં પ્રીતિવર્દ્ધિના ।
ચણ્ડેશ્વરી મહાપ્રાજ્ઞા પ્રસાધીઃ સિદ્ધિદાયિની ॥ ૧૯॥

લક્ષલાભસ્ય જનની શતલાભા સુરેશ્વરી ।
કૌમારી શક્તિરુદ્દિષ્ટા ક્રૌચદૈત્યવિનાશિની ॥ ૨૦॥

તારકાસુરહન્ત્રી ચ તારકામયગામિની ।
તારકસ્ય પરાશક્તિસ્તારકાણાં પતિપ્રિયા ॥ ૨૧॥

તારકેશપરા જ્યોત્સ્ના તારેશશતરૂપિણી ।
નારાયણી દયાસિન્ધુઃ સિન્ધૂત્તરનિવાસિની ॥ ૨૨॥

સિન્ધુશ્રેષ્ઠતમા ભાર્યા રત્નદા રત્નહારિણી ।
જલન્ધરસ્ય જનની જલન્ધરવિરૂપિણી ॥ ૨૩॥

કામમાતા ચ કામઘ્ની રતિરૂપા શતપ્રિયા ।
ભીષ્મમાતા મહાભીષ્મા ભીષ્માણાં પ્રીતિવર્દ્ધિની ॥ ૨૪॥

જ્વાલા કરાલી તુઙ્ગેશી તુઙ્ગશેખરવાસિની ।
તુઙ્ગેશ્વરસહાયા વદર્યાશ્રમવાસિની ॥ ૨૫॥

શ્રીક્ષેત્રનિલયા ચૈવ દ્વારસ્થા દ્વારપાલિની ।
જાહ્નવી જહ્નુતનયા નાગાલયનિવાસિની ॥ ૨૬॥

નાગાનાં જનની ચૈવ નાગપ્રીતિવિર્દ્ધિની ।
નાગેશ્વરસહાયા ચ કૈલાસનિલયા તથા ॥ ૨૭॥

મહાપ્રભા વરેણ્યા ચ વેદમાતા વિલાસિની ।
હરસઙ્ગરતા ચૈવ હરિપાદવિનિઃસૃતા ॥ ૨૮॥

અદિતિશ્ચ દિતિશ્ચૈવ કદ્રૂ ચ વિનતા તથા ।
સુરસા ચાગ્નિભાર્યા ચ રત્નગર્ભા વિભાવરી ॥ ૨૯॥

શારદી વૈ ચન્દ્રકલા નલકૂબરસેવિતા ।
અરિષ્ટનેમિદુહિતા નહુષાઙ્ગણવાસિની ॥ ૩૦।
શન્તનોર્ગુહિણી ભવ્યા વસુમાતા કૃશોદરી ।
મત્સ્યોદરી સુરારાધ્યા સુરાણાં પ્રીતિદાયિની ॥ ૩૧॥

યમુના ચન્દ્રભાગા ચ શતદ્રૂઃ સરયૂસ્તથા ।
સરસ્વતી શુભામોદા નન્દનાદ્રિનિવાસિની ॥ ૩૨॥

નન્દપ્રિયાઙ્ગનિલયા દેવતીર્થનિવાસિની ।
રુદ્રાણી રુદ્રસાવિત્રી મહાભૈરવનાદિની ॥ ૩૩॥

ભૈરવી ભાષણવરા ભૃગુતુઙ્ગનિવાસિની ।
કેદારશિખરાવાસા મહાવલયવાસિની ॥ ૩૪॥

તુઙ્ગભદ્રા સુષેણા ચ માન્ધાતૃજયદાયિની ।
ભૂતભવ્યપરા શર્વાખર્વવર્ગા નૃપેશ્વરી ॥ ૩૫॥

ભવિષ્યજ્ઞાનદા ભૂતજ્ઞાનદા વર્તમાનદા ।
શુક્રસ્ય જનની સૌમ્યા વ્યાસમાતા સુરેશ્વરી ॥ ૩૬॥

ધારાપાનધરા ધીરા ધૈર્યદા શુભદાયિની ।
કઙ્કણા કઙ્કણપ્રખ્યા શુભકઙ્કણદાયિની ॥ ૩૭॥

કઙ્કણૈઃ પાતકહરા પ્રબલા શત્રુનાશિની ।

સ્મરતાં મુક્તિદા ભુક્તિરૂપા રૂપવિર્જિતા ॥ ૩૮॥

દેવાનીકા દેવસેવ્યા સેવારૂપફલામલા ।
કૃત્તિકા કાર્તિકાવાસા કાર્તિકસ્નાનદાયિની ॥ ૩૯॥

પુષ્કરા પુષ્કરાવાસા પુષ્પપ્રચયસુન્દરી ।
મુનિસેવ્યા મુનિર્મેના માનવાકારધારિણી ॥ ૪૦॥

મૈનાકશિખરાવાસા કાશીપુરનિવાસિની ।
મહાપ્રયાગનિલયા તીર્થરાજપ્રસાધિની ॥ ૪૧॥

અક્ષયા ક્ષયરૂપા સંસારક્ષયકારિણી ।
મૃગશીર્ષધરા માર્ગશીર્ષસ્નાનફલપ્રદા ॥ ૪૨॥

પુણ્યનક્ષત્રરૂપા ચ પૌષેઽતીવફલપ્રદા ।
માઘી મઘાયુતા માઘ્યા માઘસ્નાનનિવાસિની ॥ ૪૩॥

શ્રી પઞ્ચમી શ્રિયોરૂપા ષષ્ટિચારણ્યસંજ્ઞિતા ।
અચલા નિશ્ચલા જમ્બૂર્જમ્બૂદ્વીપસહાયિની ॥ ૪૪॥

ભીષ્માષ્ટમી ભીષ્મગર્ભા ભીષ્મપઞ્ચકસેવિતા ।
એકાદશી દ્વાદશી ચ પુણ્યાપુણ્યસહાયિની ॥ ૪૫॥

પુણ્યદા પુણ્યનિલયા પુણ્યાઙ્ગી ચારુવાહિની ।
ફાલ્ગુની ફાલ્ગુને સેવ્યા હોલિકા ગન્ધરૂપિણી ॥ ૪૬॥

હુતાશની મહ દેવી સન્તુષ્ટા ભસ્મધારિણી ।
વસન્તર્તુસુસેવ્યા ચ વસન્તોત્સવદાયિની ॥ ૪૭॥

ચૈત્રી ચિત્રા પુષ્પગણરૂપા ગણેશ્વરી ।
મકરન્દસ્વરૂપા ચ મકરન્દનિવાસિની ॥ ૪૮॥

ચૈત્રશુક્લપ્રતિપદા વર્ષારમ્ભકરા શુભા ।
માધવી માધવાગારા માધવપ્રીતિદાયિની ॥ ૪૯॥

વિશાખા વેણુપાપઘ્ની વૈશાખી ભાનુસપ્તમી ।
વૈશાખસ્નાનશુભદા પિણ્ડાકરનિવાસિની ॥ ૫૦॥

તથાક્ષયતૃતીયા ચ સક્તુદાનશુભપ્રદા ।
પ્રપાપુણ્યપ્રદા ચૈવ નિત્યસ્નાનવશીકૃતા ॥ ૫૧॥

જ્યેષ્ઠા જ્યેષ્ઠસ્ય મહતા દશપાપપ્રણાશિની ।
નિર્જ્જલા રૂપિણી ચૈવ તથાનલશયા મતા ॥ ૫૨॥

આષાઢ઼ી ચારુસર્વાઙ્ગી તથા હરિશયસ્થિતા ।
શ્રાવણી શ્રવણાનન્દા સર્વસૌખ્યપ્રદાયિની ॥ ૫૩॥

ભદ્રા ભાદ્રપદે સેવ્યા જન્મા જન્માષ્ટમી તથા ।
દૂર્વાપૂજનસન્તુષ્ટા બીજાઙ્કુરનિવાસિની ॥ ૫૪॥

આશ્વિને સુતરાં સેવ્યા પિતૃભક્તિપ્રદાયિની ।
નવમી કૃષ્ણપક્ષસ્ય શુક્લપક્ષસ્ય પૂર્ણિમા ॥ ૫૫॥

નવરાત્રસહાયાં ચ કાલરાત્રિર્મહાષ્ટમી ।
અશ્વિની ભૌમવારસ્ય શતરૂપા હ્યયોનિજા ॥ ૫૬॥

હરસેવ્યા હરાઙ્ગી ચ હરમન્દિરગામિની ।
પ્રમોદા મોદસઙ્કુલ્પા નાનારૂપા મહોદરી ॥ ૫૭॥

મહાનન્દપ્રદાત્રી ચ નાનાલઙ્કારધારિણી ।
અલઙ્કારપ્રિયા ચૈવ નાનાતિથિસમાશ્રયા ॥ ૫૮॥

તિમિઙ્ગિલધરા સ્વચ્છા નાનાગ્રાવવિદારિણી ।
ગણ્ડશૈલવહા ચૈવ કામદેવધરામ્બરા ॥ ૫૯॥

સર્વતીર્થમયી સર્વદેવદાનવરૂપિણી ।
કાશીપ્રાન્તવહા તુચ્છપ્રવાહા ભારનાશિની ॥ ૬૦॥

ભરણી ભારણાઙ્ગી ચ તથ્યાતથ્યપ્રિયા સતી ।
સતીનાં પ્રથમં ગણ્યા ગણ્યા સર્વમયી પ્રભુઃ ॥ ૬૧॥

ધીર્દ્ધારણાવતી સર્વજનસ્ય હૃદિ સંસ્થિતા ।
સ્થિતિરૂપા સ્થિતિધરા સ્થિરાઙ્ગી કમલપ્રિયા ॥ ૬૨॥

કુશોચ્છિન્નતરા ચૈવ દુર્વાઙ્કુરવિરાજિતા ।
તરઙ્ગિણી શૈવલિની તરઙ્ગશતસઙ્કુલા ॥ ૬૩॥

મહાકચ્છપનિલયા કચ્છપપૃષ્ઠસંસ્થિતા ।
નાનાજન્તુધરા પ્રોક્તા નાનાજન્તુવિનાશિની ॥ ૬૪॥

વર્ષાકાલતરા સૌમ્યા વાતકલ્લોલકારિણી ।
તીરસ્થશવસઞ્ચ્છન્ના ધન્યાનાં શવવાહિની ॥ ૬૫॥

તરઙ્ગશતશોભાઢ્યા તરઙ્ગશતમાલિની ।
સ્વર્નારીકુચકુમ્ભસ્થ કુઙ્કુમારુણસુન્દરી ॥ ૬૬॥

નાનાપુષ્પોપહારા ચ સુખસમ્પત્તિદાયિની ।
મન્દાકિની સરિચ્છ્રેષ્ઠા સર્વદેવવિગાહિની ॥ ૬૭॥

સર્વલોકમયી તન્દ્રા તન્ત્રશાસ્ત્રવિનોદિની ।
તન્ત્રી તન્ત્રસ્થિતા વિદ્યા મહાદેવકુટુમ્બિની ॥ ૬૮॥

સર્વશાસ્ત્રમયી નન્દા વાસવેશ્વરપાલિની ।
શચી પુલોમજા તુઙ્ગા કશ્યપશ્ય પ્રિયા મતા ॥ ૬૯॥

સૃષ્ટિઃ સૃષ્ટિકૃદારાધ્યા પ્રલયે કાલરૂપિણી ।
દ્વાદશાદિત્યસદૃશી પ્રભા ત્રૈલોક્યદીપિકા ॥ ૭૦॥

ત્રિલોકનિલયા વેદ્યા એદરૂપાદ્યમદિન્ । ??
મણિપ્રચયસમ્પૂજ્યા મધ્યાહ્નાર્ક નિવાસિની ॥ ૭૧॥

પ્રભાતારુણસર્વાઙ્ગી સર્વકામપ્રદાયિની ।
પ્રાતઃ સન્ધ્યા તથા પ્રોક્તા સન્ધ્યા મધ્યાહ્નિકી મતા ॥ ૭૨॥

સાયં સન્ધ્યા તથા રાત્રિસન્ધ્યા તિમિરરૂપિણી ।
નિશીથતારકા પ્રખ્યા વિદ્યુદ્રૂપા મહોત્સવા ॥ ૭૩॥

દુઃખાનાં ચ વિહન્ત્રી ચ નાના દુઃખનિવારિણી ।
વિનોદિની સુકલ્લોલા સાગરસ્વનનિઃસ્વના ॥ ૭૪॥

ગમ્ભીરાવર્તશોભાઢ્યા ગમ્ભીરગજગામિના ।
નાનાપક્ષિસમાકીર્ણા જલકુક્કુટશોભિતા ॥ ૭૫॥

જલજારુણસર્વાઙ્ગી શઙ્ખવત્કૈરવામ્બરા ।
કુન્દશ્વેતા કુન્દભૂષા શ્વેતામ્બરવિરાજિતા ॥ ૭૬॥

રાજહંસપરીવારા તટસ્થદ્રુમશોભિતા ।
દ્રુમામ્બરા દ્રુમાવાસા વૃહદ્દ્રુમવિદારિણી ॥ ૭૭॥

પદ્મલેખા પદ્મસેવ્યા પદ્મા પદ્મજપૂજિતા ।
લક્ષ્મી શ્યામા વરારોહા વરાઙ્ગી ભુવનેશ્વરી ॥ ૭૮॥

તારા શ્રીદનિદા ધન્યા દાનવાનાં વિનાશિની ।

છિન્નમસ્તા ચ નક્ષત્રા યોગિની યોગસેવિતા ॥ ૭૯॥

યોગગમ્યા યોગિધરા યોગિપ્રીતિવિર્દ્ધિની ।
યોગમાર્ગરતા સાધ્યા સાધકાભીષ્ટદાયિની ॥ ૮૦॥

સિદ્ધિદા સિદ્ધિસંસેવ્યા સિદ્ધિપૂજ્યા સુરેશ્વરી ।
સાધિકા સાધના તુષ્ટા સાધકાનાં પ્રિયઙ્કરી ॥ ૮૧॥

પ્રદ્યુમ્નસ્યૈવ જનની પ્રદ્યુમ્નશતસુન્દરી ।
પ્રદ્યુમ્નાઙ્ગા સુપ્રદ્યુમ્ના વરાભયકરા તથા ॥ ૮૨॥

વરદા વરસેવ્યા ચ વરાઙ્ગી વરવર્ણિની ।
વનેચરગણાધીશા વનેચરજનપ્રિયા ॥ ૮૩॥

વનેચરાન્દૃશા હન્ત્રી વનેચરમનઃપ્રિયા ।
સુરવદા સુખસેવ્યા ચ સુભાનાં શતસંયુતા ॥ ૮૪॥

બલભદ્રસમાભાસા બલભદ્રપ્રિયા તથા ।
બલારાધ્યા બલા વૃષ્ટિબાલાનાં પ્રીતિવર્દ્ધિની ॥ ૮૫॥

રામા રામપ્રિયા સાધ્વી સીતારામસુસેવિતા ।
રમણીયા સુરમ્યાઙ્ગી તથા શ્રીરમણપ્રિયા ॥ ૮૬॥

રેવતી રૈવતે ગમ્યા તથા રૈવતવાસિની ।
રતિરૂપધરા સુભ્રર્નારદી નારદેરિતા ॥ ૮૭॥

મૃદઙ્ગશતસંવાદ્યા મૃદઙ્ગશતપૂજિતા ।
પણવા પણવાકારા પણવેરિતશબ્દિકા ॥ ૮૮॥

નાનાવાદિત્રકુશલા વાદિત્રશતશોભિતા ।
રસસારા રસાકારા શતસારસશોભિતા ॥ ૮૯॥

સન્ધિઃ સન્ધિસ્વરૂપા ચ સન્ધિનિર્ણયદીપિકા ।
સન્ધિસ્વરૂપદુર્ગમ્યા સ્વરસન્ધિસ્થિતા પ્રિયા ॥ ૯૦॥

શબ્દા શબ્દસ્વરૂપા ચ શબ્દશાસ્ત્રપ્રમોદિની ।
યુષ્મદસ્મત્સ્વરૂપા ચ કારકા કારકપ્રિયા ॥ ૯૧॥

શબ્દસન્ધિસ્વરૂપા ચ તદ્ધિતપ્રત્યયા પરા ।
ધાતુવાદરતા ચૈવ ધાતૂનાં સન્ધિરૂપિણી ॥ ૯૨॥

નૈય્યાયિકી તર્કવિદ્યા તર્કારાધ્યા સુતાર્કિકા ।
ચતુઃ પ્રમાણગમ્યા ચ દ્રવ્યરૂપા ગુણેશ્વરી ॥ ૯૩॥

કર્મજ્ઞા કર્મનિલયા સામાન્યા સમપૂજિતા ।
સમવાયસ્થિતા ભાવરૂપા સર્વપ્રિયઙ્કરી ॥ ૯૪॥

પઞ્ચવિંશતિતત્ત્વજ્ઞા મીમાંસકરતા તથા ।
મીમાંસાશાસ્ત્રનિરતા તથા મીમાંસકપ્રિયા ॥ ૯૫॥

મીમાંસાગમ્યરૂપા ચ કર્મબ્રહ્મપ્રચોદિતા ।
સાઙ્ખ્યા સાઙ્ખ્યપરા સઙ્ખ્યા સાઙ્ખ્યસૂત્રપ્રમોદિની ॥ ૯૬॥

પ્રકૃતિઃ પુરુષાકારા ભિન્નાભિન્નસ્વરૂપિણી ।
સ્પર્શિની સ્પર્શરૂપા ચ સ્પર્શ્યા ચુમ્બકલોહવત્ ॥ ૯૭॥

પાતઞ્જલિધરાગમ્યા પતઞ્જલિમુનિપ્રિયા ।
વેદાન્તિની વેદગમ્યા વેદાન્તપ્રતિપાદિની ॥ ૯૮॥

વેદાન્તનિલયા વેદ્યા વેદાન્તિકજનપ્રિયા ।
અદ્વૈતરૂપિણી ચૈવ અદ્વૈતપ્રવિવાદિની ॥ ૯૯॥

અગમ્યાકાશરૂપા ચ સર્વદેહસ્વરૂપિણી ।
વૃથા સર્વપ્રપઞ્ચા ચ સંસારશતસઙ્કુલા ॥ ૧૦૦॥

સસૃતિર્મર્મનિરતા ધર્મનિષ્ઠા પુરાવરા ।
ધર્મિષ્ઠા ધર્મનિરતા ધર્મશાસ્ત્રપ્રબોધિની ॥ ૧૦૧॥

યજ્ઞીયા યજ્ઞવિદ્યા ચ યજ્ઞગમ્યા જનાધિપા ।
અશ્વમેધાદિયજ્ઞાનાં જનની જાનકિપ્રિયા ॥ ૧૦૨॥

યજ્ઞભૂમિર્યજ્ઞદેવી યજ્ઞાનાં નાશકારિણી ।
યજ્ઞવાટસ્થિતા યજ્ઞા હવિર્દાત્રી પ્રભઞ્જિની ॥ ૧૦૩॥

વાય્વાહારા વાયુસેવ્યા શીતવાતમનોહરી ।
લલના સરલા પૂર્વા દક્ષિણા વારુણી તથા ॥ ૧૦૪॥

કૌવેરી ચ તથા શૈવી આગ્નેયી નૈરૃતી તથા ।
મારુતી નન્દિની ચૈવ નન્દનારણ્યવાસિની ॥ ૧૦૫॥

પાતાલનિલયા સૌમ્યા બોધી બુદ્ધકુલોદ્ભવા ।
રાજનીતિર્દણ્ડનીતિસ્ત્રયીવાર્તાપરાયણા ॥ ૧૦૬॥

સ્વાહા સ્વધા વષટ્કારા ઓઙ્કારસદૃશી ચ યા ।
નારિકેલપ્રિયા ખર્જૂ પ્રિયા રોગવિનાશિની ॥ ૧૦૭॥

જગદાધારરૂપા ચ રૂપેણાપ્રતિમા તથા ।
ભદ્રકાલસ્વરૂપા ચ મધુકૈટભનાશિની ॥ ૧૦૮॥

યોગમાયા મહામાયા નિદ્રા તન્દ્રા પ્રવાસિની ।
નિત્યાનન્દસ્વરૂપા ચ સુધામાત્રા ત્રિધાત્મિકા ॥ ૧૦૯॥

નિઃપ્રપઞ્ચા નિરાધારા ખઙ્ગચર્મધરા સરિત્ ।
વનૌકસારા સવના અલકા ચામરાવતી ॥ ૧૧૦॥

ભોગા ભોગવતી ચૈવ યમસંયમની કૃપા ।
ઈર્ષ્યાસૂયા તથા નિન્દા તિતિક્ષા ક્ષાન્તિરાર્જવમ્ ॥ ૧૧૧॥

દુર્ગા દુર્ગતમા દુર્ગવાસિની વાસવપ્રિયા ।
ચન્દ્રાનના ચન્દ્રવતી તથા ત્રિપુરસુન્દરી ॥ ૧૧૨॥

ત્રિપુરા ત્રિપુરેશાની ત્રિપુરેશી ત્રિનેત્રકા ।
નિપુરધ્વંસિની ચિત્રા નિત્યક્લિન્ના ભગેશ્વરી ॥ ૧૧૩॥

શુભગા શુભગારાધ્યા ભર્ગપૂજનતત્પરા ।
સુવાસિન્યર્ચનપ્રીતા સુવાસાઃ સુમનોહરા ॥ ૧૧૪॥

સુપ્રકાશા નિરારાધ્યા શોભના શુમ્ભનાશિની ।
રજોગુણવિનિર્મુક્તા નિર્મુક્તા મુક્તિદાયિની ॥ ૧૧૫॥

નિઃપ્રકાશા નિરાધારા સાધારા ગુણસંયુતા ।
ગમ્ભીર વેદિની સૌરી તપની તપનપ્રિયા ॥ ૧૧૬॥

અમ્ભોજિની પુરારાતિસેવ્યા તુ સુરભિઃસ્વરા ।
નાદિની સુનદા નન્દી અમ્બિકા અમ્બિકેશ્વરી ॥ ૧૧૭॥

રિમાગઙ્ગ્ ?? ત્રિવલિની ત્રિજિહ્વા ત્રિતયાત્મિકા ।
ત્રિનન્દા ત્રિપ્રિયા ચૈવ અનસૂયા ત્રિમાલિની ॥ ૧૧૮॥

ત્રિપાદિકા ત્રિતન્ત્રી ચ તન્ત્રશાસ્ત્રપ્રમોદિની ।
મન્ત્રજ્ઞા મન્ત્રનિલયા મન્ત્રસાધનતત્પરા ॥ ૧૧૯॥

મન્ત્રાણી મન્ત્રસુભગા મન્ત્રજાપ્યજલા વિભુઃ ।

રક્તદન્તી રક્તતુણ્ડા રક્તબીજવિનાશિની ॥ ૧૨૦॥

રક્તામ્બરધરા રક્તા રક્તાક્ષી રક્તવર્જિતા ।
રક્તતૃપ્તા રક્તહરા રક્તસ્ય વૃદ્ધિદાયિની ॥ ૧૨૧॥

હરિતાભા હરિદ્રાભા હરિદ્રાગન્ધપૂજિતા ।
હરિદ્રારસસમ્પૂજ્યા હરિદ્રાઙ્ગી હરિત્સ્થિતા ॥ ૧૨૨॥

પીતામ્બરધરાનન્તા પીતગન્ધસુવાસિની ।
કર્બુરાઙ્ગીકર્બુરા ચ કર્બુરામ્ભઃપ્રપૂજિતા ॥ ૧૨૩॥

કનકાભા શ્યામરૂપા કામરૂપધરા ।
કામરૂપસ્થિતા વિદ્યા કામરૂપનિવાસિની ॥ ૧૨૪॥

પીઠગા પીઠસમ્પૂજ્યા પીઠસ્થા પીઠવાસિની ।
સ્વર્ણપીઠાસના પીઠા સર્વપીઠપ્રપૂજિતા ॥ ૧૨૫॥

રાજરાજેશ્વરી માલા રાજરાજધનાધિપા ।
કુબેરગૃહસમ્પચ્ચ યક્ષગન્ધર્વસેવિતા ॥ ૧૨૬॥

વિદ્યાધરગણાધીશા વિદ્યાધરપ્રપૂજિતા ।
યક્ષવિદ્યા દેવવિદ્યા દૈત્યવિદ્યા દૈત્યવિદ્યા વિદેહિકા ॥ ૧૨૭॥

શુક્રમાતા શુક્રસેવ્યા શુક્રહસ્તગતા તથા ।
સઞ્જીવનામૃતા વિદ્યા કચગા કચસેવિતા ॥ ૧૨૮॥

દેવયાની ચ શર્મિષ્ઠા શર્મદા શર્મભાવિની ।
સુરા સર્પિસ્તથા માધ્વી મદવિહ્વલલોચના ॥ ૧૨૯॥

સર્વભક્ષ્યા સર્વગમ્યા સર્વસ્વર્ગપ્રદાયિની ।
છન્દોમાતા પિઙ્ગલાક્ષી સૂત્રપિઙ્ગલદીપિકા ॥ ૧૩૦॥

વૃત્તા વૃત્તપ્રિયા મન્દા પાપાનાં શતમર્દિની ।
જગતી પૃથ્વી આર્યા અનુષ્ટુપ્ ત્રિષ્ટુબુષ્ણિકા ॥ ૧૩૧॥

સ્રગ્ધરા સ્રગ્ધરા ચૈવ માલ્યા માલ્યપ્રિયા સુધીઃ ।
નિર્મમા નિરહઙ્કારા નિર્મોહા મોહર્જિતા ॥ ૧૩૨॥

મોહનાશકરા કાર્યા સર્વકાર્યકરી મતા ।
મોહિની મોહવલયા મહાવલયસુન્દરી ॥ ૧૩૩॥

સુમેરુશિખરાવાસા સુમેરુગૃહપૂજિતા ।
સુમેરુમાલિની સુન્દા સુમુખી સુમુખપ્રિયા ॥ ૧૩૪॥

વૈનાયિકા વિઘ્નહરી દુષ્ટવિઘ્નકરીશ્વરી ।
મુક્તામ્બરા મુક્તકેશી મત્તમાતઙ્ગગામિની ॥ ૧૩૫॥

જ્વાલાકરાલવદના જ્વરનાઙ્ગી જલોદરી ।
જલપૂરિતસર્વાઙ્ગી જલેશ્વરપ્રપૂજિતા ॥ ૧૩૬॥

જલેશ્વરજનિર્જાયા જાલપા જાલશોભિતા ।
વૃન્દા વૃન્દાધિપા વૃન્દસેવિકા વૃન્દવૃક્ષિકા ॥ ૧૩૭॥

ત્વચા ત્વચાવિહીના ચ પલ્વલા પલ્વલે સ્થિતા ।
મીના મીનસહાયા ચ મીનધ્વજવિર્દ્દિની ॥ ૧૩૮॥

વડિશા વડિશાકારા ધીવરા ધીવરાત્મજા ।
પારિજાતપ્રસૂનાભા પારિજાતપ્રપૂરિતા ॥ ૧૩૯॥

પારિજાતતટાપારા કામધેનુર્વિહઙ્ગમા ।
ભેરુણ્ડા ગરુડા ગૌડી ગુડનૈવેદ્યવાસિની ॥ ૧૪૦॥

જાતમાત્રહરા જાતા જાતગમ્યા સુજાતિકા ।
કાલિન્દી કાલતનયા કલા ષોડશિકા તથા ॥ ૧૪૧॥

દશમી વિજયા નામ રાજ્ઞાં વૈ જગદાયિની ।
યુદ્ધશ્રીર્વિજયા નામ યુદ્ધાઙ્ગણનિવાસિની ॥ ૧૪૨॥

માંસરક્તાશના ચણ્ડા પ્રચણ્ડા શિવવલ્લભા ।
શિવદા મથુરાવન્તી કાઞ્ચી દ્વારાવતી તથા ॥ ૧૪૩॥

સરિત્પતિપ્રિયા શુદ્ધા ગઙ્ગાસાગરસઙ્ગમા ।
પ્રદ્યુમ્નપૂજિતા ચચુચન્દ્રિકા ચણ્ડસુન્દરી ॥ ૧૪૪॥

ચમ્પા ચમ્પકપુષ્પાગ્રા ચમ્પકાભા સુચૈલિકા ।
ચઞ્ચત્તરઙ્ગા સર્વાદ્યા સર્વબ્રાહ્મણપૂજિતા ॥ ૧૪૫॥

બ્રાહ્મણી બ્રાહ્મણાકારા બ્રાહ્મણૈઃશુભસંવૃતા ।
યજ્ઞોપવીતિની વિપ્રા કુમારી બૃહદાનના ॥ ૧૪૬॥

બૃહસ્પતિપ્રપૂજ્યા ચ ગુરુગીર્ગુરુત્પરા ।
ગુરુપ્રીતિર્ગુરોર્વિદ્યા ગુરુપૂજનતત્પરા ॥ ૧૪૭॥

ગુર્વિણી ગુરુગમ્યા ચ ગયાસુરવિનાશિની ।
પઞ્ચક્રોશી પઞ્ચહીના પઞ્ચમી પઞ્ચસુન્દરી ॥ ૧૪૮॥

પવેષુઃ પઞ્ચનિલયા પઞ્ચાસ્યા પઞ્ચમાત્મિકા ।
પઞ્ચપાણ્ડવમાતા ચ કુન્તી કુન્તધરાકરા ॥ ૧૪૯॥

તથા કુન્તલશોભાઢ્યા પ્રમથા પ્રમથા તથા ।
સ્વતન્ત્રકીર્તી કાર્યઘ્ની દ્વિતીયા કર્મસસ્થિતા ॥ ૧૫૦॥

તૃતીયા કરણે ગમ્યા સમ્પ્રદાને ચતુર્થિકા ।
અપાદાને પઞ્ચમી ચ તથા સમ્બન્ધષષ્ઠિકા ॥ ૧૫૧॥

સપ્તમ્યધિકરણાખ્યા વિભક્તિવરદાતુરા ।
પ્રતિબન્ધસ્ય જનની ઔષધિ વૈદ્યજીવની ॥ ૧૫૨॥

હરીતકી ચ શુણ્ઠી ચ કણા હંસપદી તથા ।
હુસેની હુઁકૃર્તિહુઁવા ગૌરાર્યા વૃષભાત્મિકા ॥ ૧૫૩॥

ગોસ્તની નિમ્નગા નિમ્બા નારદાદિભિર ર્ચિતા ।
રેણુકા રેણુતનયા રજોનાશનતત્પરા ॥ ૧૫૪॥

પાપરાશિહરા મન્ત્રી તથા નીરજશોભના ।
જયા રિક્તા સુષેણા ચ કેદારપથગામિની ॥ ૧૫૫॥

જલયન્ત્રામરી કન્દા કન્દમૂલફલાશિની ।
પિતૃમાતા પિતૃપૂજ્યા પિતૃણાં સ્વર્ગદાયિની ॥ ૧૫૬॥

ભગીરથકૃપા સિન્ધુર્ભવાની ભવનાશિની ।
સાગરસ્વર્ગદા ચૈવ સર્વસંસારગામિની ॥ ૧૫૭॥

ઈશ્વર ઉવાચ -
નામ્નાં સહસ્રમાખ્યાનં ગઙ્ગાયઃ સર્વકામદમ્ ।
યસ્તુ વૈ પઠતે નિત્યં મુક્તિભાગી ભવેન્નરઃ ॥ ૧૫૮॥

પુત્રાર્થી લભતે પુત્રં ભગીરથશમન્દ્રુતમ્ ।
વિદ્યાર્થી લભતે વિદ્યાં વાચસ્પતિસમો ભવેત્ ॥ ૧૫૯॥

શ્રાદ્ધે શ્ૃણોતિ યો ભક્ત્યા પઠતે વૈ સમાહિતઃ ।
દુર્ગતા અપિ પિતરો મુક્તિં ગચ્છન્ત્યનામયાઃ ॥ ૧૬૦॥

તથા દશહરાયાં હિ ગઙ્ગામધ્યે સ્થિતઃપુમાન્ ।
પઠતે પ્રત્યહં દેવિ તસ્ય મુક્તિર્ન સંશયઃ ॥ ૧૬૧॥

ઇતિ શ્રી સ્કન્દપુરાણાન્તર્ગત કેદારખણ્ડતો ભગીરથોપાખ્યાને ગઙ્ગાવતરણે દ્વિતીયોઽધ્યાયઃ ॥ ૨

હિન્દી ભાવાર્થ
પાર્વતી ને કહા–
હે મહાદેવ ! ભક્તોં કી પ્રીતિ કો બઢ઼ાને વાલે ! ઉસ મહાત્મા રાજા ને ગંગા કે કૌન સે સહસ્ર નામ કહે ? મુઝે બતાઓ ।
વહ સ્તોત્ર અત્યન્ત દુર્લભ હૈ કિન્તુ હે દેવશાર્દૂલ ! મૈં તુમ્હારી સર્વદા ભક્ત હૂઁ તથા તુમ મેરે પ્રિય હો ॥ ૧-૨॥

ઈશ્વર ને કહા-હે મહાદેવિ ! તુમ ધન્ય હો ।
તુમને તો ગુપ્ત સે ગુપ્ત અમૃતસ્વરૂપ નામસ્તોત્ર કો પૂછા ।
મૈં સંક્ષેપ મેં હી કહૂઁગા । જિસ સ્તોત્ર કે સ્મરણ માત્ર સે મનુષ્ય શિવત્વ કો પ્રાપ્ત હોતા હૈ ઉસકે પઢ઼ ને, લિખને ઔર પૂજન
સે ક્યા નહીં હો સકતા ? ગંગા સે સૌ યોજન દૂર રહકર મનુષ્ય ઇસ સ્તોત્ર કા એક શ્લોક ભી પઢ઼ કર ગંગાસ્નાન કે ફ઼લ કો
તત્ક્ષણ પ્રાપ્ત કર લેતા હૈ, ઇસમેં કોઈ સન્દેહ નહીમ્ ।
ઇસ સહસ્રનામસ્તોત્ર કે ઋષિ ભગીરથ કહે ગએ હૈં ।
ઇસકા છન્દ અનુષ્ટુપ હૈ ઔર દેવતા ગંગા , સમસ્ત પાપોં કો નષ્ટ કરને કે લિએ, સકલ કામોં કી સિદ્ધિ કે લિયે ઔર અક્ષય સ્વર્ગ-પ્રાપ્તિ કે લિએ ઇસકા વિનિયોગ હૈ ॥ ૩-૭॥

(અબ નામાવલી કહતે હૈં) જો ગંગા, નદિયોં મેં શ્રેષ્ઠ, વિષ્ણુ કે ચરણકમલોં સે ઉત્પન્ન, શંકર કી જટા મેં નિવાસ કરને વાલી, બ્રહ્મા કે કમણ્ડલુ મેં રહને વાલી, આકાશ માર્ગ સે જાને વાલી, ભદ્રા, ચાર પ્રવાહોં મેં વિભક્ત, બ્રહ્મરન્ધ્ર સે ઉત્પન્ન, બ્રહ્મરન્ધ્ર મેં રહને વાલી, બ્રહ્માણ્ડ કે ઉદ્ભેદન મેં તત્પર ઔર પરબ્રહ્મ કો ધારણ કરને વાલી હૈ ।
જો દ્રવરૂપ કો ધારણ કિએ હુઇ હૈ ઔર શિવસંગમ કો દેને વાલી હૈ । મુક્તિ દેને વાલી, ભક્તિ દેને વાલી તથા અનંગા હૈ। જિસે અનંગાઁગી, ત્રિમૂર્તિ, બ્રહ્માણી, કમલા, સરસ્વતી, સાવિત્રી જયસેના તથા જયાત્મિકા કહતે હૈં ।
જો જયભદ્રા, વૈષ્ણવી, ચિત્શક્તિ, પરમેશ્વરી, ત્રયી, વેદવન્દિત, મેદિની, ભેદિની કો ધારણ કરને વાલી, વેદમૂર્તિ ત્રિમૂર્તિ, દેવમૂર્તિ, દયાપરા, દામિની, દામિની કે સમાન વસ્ત્ર વાલી, કુલિશા, કુલિશપ્રિયા, કુલિશાંગી, કુલાંગી, કુલીના, ભાગ્યા, ભાગ્યગમ્યા, યશોમતી તથા કુલનાથ-કુટુમ્બિની હૈ ।
જિસે કલા, કલાધર કો ધારણ કરને વાલી, કલાધરશતપ્રિયા, ષોડશી, ષોડશારાધ્યા (સોલહ વિધિયોં સે પૂજિત) , છઃ ન્યાસ મેં સહાયિની ષોઢાસમાસનિલયા, ષોઢાંગી, કાલરૂપિણી, કાલિકા, મુણ્ડમાલા, શતકાલોં કો નષ્ટ કરને

વાલી, કાલાંગી, કાલી, કાલેશ્વરી, શૈવી, માયા, શિવા, રુણ્ડા, ચણ્ડમુણ્ડ કો નષ્ટ કરને વાલી, ચણ્ડ અટ્ટહાસ કરને વાલી, દુર્ગમ્ય, ચણ્ડોં કી પ્રીતિ કો બઢ઼ાને વાલી, ચણ્ડેશ્વરી, મહાપ્રાજ્ઞા, આરાધના
કરને પર સિદ્ધિ દેને વાલી, લક્ષલાભ કો ઉત્પન્ન કરને વાલી, શતલાભા, સુરેશ્વરી, કૌમારી, શક્તિ, ઉદ્દિષ્ટા, ક્રૌંચ-દૈત્ય-વિનાશિની કહતે હૈં ॥ ૮-૨૦॥

જો તારક રાક્ષસ કો મારને વાલી, તારકામયગામિનો, તારકોં કી દૂસરી શક્તિ, પતિપ્રિયા, તારકેશપરા, જ્યોત્સ્ના, શતચન્દ્રસ્વરૂપિણી, નારાયણી, દયાસિન્ધુ, સિન્ધુ કે ઉત્તર મેં રહને વાલી, સિન્ધુ સે શ્રેષ્ઠતમ, ભાર્યા, રત્ન કો દેને વાલી,
રત્ન કા હરણ કરને વાલી, જલન્ધર કી જનની, જલન્ધર કો વિરૂપ કરને વાલી, કામ કી માતા, કામ કો નષ્ટ કરને વાલી, રતિરૂપા, શતપ્રિયા, ભીષ્મ કી માતા, મહાભીષ્મા, ભીષ્મોં કી પ્રીતિ બઢ઼ાને વાલી, જ્વાલા, કરાલી, તુંગેશી, ઉચ્ચ
શિખર પર રહને વાલી, તુંગેશ્વરસહાયા તથા બદરિકાશ્રમ મેં રહને વાલી હૈં ॥ ૨૧-૨૫॥

જિસે શ્રીક્ષેત્ર મેં રહને વાલી, દ્વારસ્થા, દ્વારપાલિની, જાહ્નવી, જહ્નુ તનયા, નાગલોક મેં રહને વાલી, નાગોં કી જનની, નાગોં કી પ્રીતિ કો બઢ઼ાને વાલી, નાગેશ્વરસહાયા, કૈલાશ મેં રહને વાલી, મહાપ્રભા, વરેણ્યા, વેદમાતા, વિલાસિની,
શંકર કે સાથ આનન્દિત, હરિચરણોં સે નિકલી હુઇ, અદિતિ, દિતિ, કદ્રૂ, વિનતા, સુરસા, અગ્નિગર્ભા, રત્નગર્ભા, વિભાવરી,
શારદીયચન્દ્રકલા, નલકૂબર સે સેવિત, અરિષ્ટનેમિ કી કન્યા તથા નહુષ કે આઁગન મેં રહને વાલી કહતે હૈં ।
જો શાન્તનુ કી ગૃહિણી, ભવ્યા, વસુમાતા, કૃશોદરી, મત્સ્યોદરી, દેવતાઓં સે આરાધ્ય, દેવતાઓં કો પ્રીતિ દેને વાલી, યમુના, ચન્દ્રભાગા,શતદ્રુ, સરયૂ, સરસ્વતી, શુભામોદા, નન્દન પર્વત પર રહને વાલી, નન્દપ્રિયા કે અંગ મેં રહને વાલી, દેવતીર્થ મેં રહને
વાલી, રુદ્રાણી, રુદ્રસાવિત્રી, મહાભૈરવનાદ કરને વાલી, ભૈરવી, ભીષણ વર કો દેને વાલી, ભૃગુ કે ઉચ્ચ શિખર પર
રહને વાલી, કેદાર કે શિખરોં પર રહને વાલી, મહાવલયવાસિની, તુંગભદ્રા, સુષેણા, માન્ધાતા કો જય દેને વાલી, ભૂતભવ્યપરા, શર્વા, અખર્વગર્વા તથા નૃપેશ્વરી હૈ ॥ ૨૬-૩૫॥

જિસે ભવિષ્ય કો બતાને વાલી, ભૂત બતાને વાલી, વર્તમાન બતાને વાલી, શુક્ર કી જનની, સૌમ્યા, વ્યાસમાતા, સુરેશ્વરી ધારાપાનધરા, ધીરા, ધૈર્ય દેને વાલી, શુભ દેને વાલી, કંકણા, કંકણસદૃશા, શુભ કંકણ દેને વાલી, કંકણોં સે
પાતકોં કો નષ્ટ કરને વાલી, પ્રબલ શત્રુઓં કો નષ્ટ કરને વાલી, સ્મરણ કરતે હી મુક્તિ-ભુક્તિ દેને વાલી, રૂપરહિત, દેવતાઓં કી સેના સ્વરૂપ, દેવસેવ્યા, સેવારૂપફલામલા; કૃત્તિકા, કાર્ત્તિકાવાસા, કાર્ત્તિક-સ્નાન કો દેને વાલી પુષ્કરા, પુષ્કારાવાસા । પુષ્પપ્રચય સે સુન્દર, મુનિયોં સે સેવ્ય, મુનિયોં સે માનનીય, તથા માનવ શરીર કો ધારણ કરને વાલી

કહતે હૈં ॥ ૩૬-૪૦॥

જો મૈન્નાક શિખર પર રહને વાલી, કાશીપુર મેં રહને વાલી, મહાપ્રયાગ મેં નિવાસ કરને વાલી, તીર્થરાજ કી સેવા કરને વાલી, અક્ષયા, ક્ષય-રૂપા, સંસાર કા ક્ષય કરને વાલી, મૃગશીર્ષધરા, માર્ગશીર્ષ મેં સ્નાન કા ફલ દેને વાલી,
પુષ્ય નક્ષત્ર સ્વરૂપ, પૌષ માસ મેં અત્યન્ત ફલ દેને વાલી, માઘી, મઘાયુતા, માધ્યા માઘસ્નાન મેં રહને વાલી, શ્રી પંચમી
કો શોભાસ્વરૂપ, ષષ્ટિચારણ્ય નામવાલી, અચલા, નિશ્ચલા જમ્બૂ, જમ્બૂદ્વીપ કી સહાયતા કરને વાલી, ભીષ્માષ્ટમી, ભીષ્મગર્ભા, ભીષ્મ પંચક સે સેવિત, એકાદશી, દ્વાદશી, પુણ્ય ઔર અપુણ્ય મેં સહાયતા કરને વાલી, પુણ્યદા, પુણ્ય મેં રહને
વાલી, પુણ્યાંગી, સુન્દર વાહન વાલી, ફાલ્ગુની, ફાલ્ગુન મેં સેવનીય, હોલિકા તથા ગન્ધરૂપિણી હૈ ॥ ૪૧-૪૬॥

જિસે હુતાશની, મહાદેવી, સન્તુષ્ટ, ભસ્મ કો ધારણ કરને વાલો, વસન્ત ઋતુ મેં સેવનીય, વસન્તોત્સવ દેને વાલી ચૈત્રી, ચિત્રા, પુષ્પગણ રૂપ, ગણેશ્વરી, મકરન્દ સ્વરૂપ, મકરન્દ મેં રહને વાલી, વર્ષારમ્ભ કરને વાલી ચૈત્ર-શુક્લ પ્રતિપદા, માધવ કી પ્રીતિ દેને વાલી, માધવ સ્વરૂપ, માધવી, વિશાખા, વેણુ પાપઘ્ની, વૈશાખી સૂર્ય સપ્તમી, પિણ્ડોં કે સમૂહ મેં
રહકર શુભ વૈશાખસ્નાન દેને વાલી કહતે હૈં ॥ ૪૭-૫૦॥

જો શુભ સક્તુદાન કા ફલ દેને વાલી અક્ષય તૃતીયા, નિત્યસ્નાન સે વશીકૃત હો પુણ્ય દેને વાલી, જ્યેષ્ઠા, જ્યેષ્ઠ કે દસ પાપોં કો નષ્ટ કરને વાલી નિર્જલા સ્વરૂપ, અગ્નિસ્વરૂપ, આષાઢી, ચારુસર્વાંગી, હરિશયન કરને વાલી, શ્રવણ કો આનન્દ દેને વાલી તથા સર્વસૌખ્ય દેને વાલી શ્રાવણી ભદ્રા, ભાદ્રપદ મેં સેવ્ય, જન્માષ્ટમી, દૂર્વાપૂજન સે સન્તુષ્ટ, બીજાંકુર મેં રહને વાલી, આશ્વિન મેં ભલી પ્રકાર સેવનીય, કૃષ્ણપક્ષ કી નવમી તથા શુક્લપક્ષ કી પૂર્ણિમા, નવરાત્ર મેં સહાયતા કરને વાલી, કાલરાત્રી, મહાષ્ટમી, મંગલવાર કા અશ્વિની નક્ષત્ર સ્વરૂપ, શતરૂપા, યોનિ સે અનુત્પન્ન હૈં ॥ ૫૧-૫૬॥

જિસે હરસેવ્ય, હરાંગી, હર-મન્દિર મેં જાને વાલી, પ્રમોદા, મોદસંકલ્પા, નાનારૂપા, મહોદરી, મહાન આનન્દ દેને વાલી, અનેક અલંકાર દાન કરને વાલી, અલંકારપ્રિયા, અનેક તિથિયોં મેં રહને વાલી, તિમિ આદિ જલ-જન્તુઓં કો ધારણ કરને વાલી, અનેક ચટ્ટાનોં કો ફોડ઼ને વાલી, બડ઼ે-બડ઼ે પર્વત કે ટુકડ઼ોં કો બહાને વાલી, આકાશગામિની, સર્વતીર્થમયી, સબ દેવ ઔર દાનવ સ્વરૂપિણી, કાશી મેં પ્રાતઃકાલ બહને વાલી, તુચ્છપ્રવાહા, ઔર ભારનાશિની કહતે હૈં ॥ ૫૭-૬૦॥

જો ભરણી, ભારણાંગી, તથ્ય તથા અતથ્ય કો પ્રિય સમઝને વાલી, સતી, સતિયોં મેં પ્રથમ ગણનીય, સર્વમયી, પ્રભુ, બુદ્ધિ કો ધારણ કરને વાલી, સબ લોગોં કે હૃદય મેં સ્થિત, સ્થિતિ રૂપ, સ્થિતિધરા, સ્થિરાંગી, કમલપ્રિયા, કુશોં સે ઉચ્છિન્ન તટ વાલી, દૂર્વાકુરોં સે વિરાજિત, તરંગિણી, સેવાર સે યુક્ત, સૈકડ઼ોં તરંગોં સે વ્યાકુલ, મહાકચ્છપ પર રહને વાલી,કચ્છપ કે પૃષ્ઠ પર બૈઠી હુઇ અનેક જન્તુઓં કો ધારણ કરને વાલી, અનેક જન્તુઓં કો નષ્ટ કરને

વાલી, વર્ષા કાલ મેં સૌમ્ય, વાયુ સે કલ્લોલ કરને વાલી, કિનારે કે પ્રેતોં સે આવૃત તથા અન્ય લોગોં કે પ્રેત કો ઢોને વાલી હૈ ॥ ૬૧-૬૫॥

જિસે સૈકડ઼ોં તરંગોં કી શોભા સે યુક્ત, સૈકડ઼ોં તરંગ માલાઓં સે શોભિત, સ્વર્ગીય સ્ત્રિયોં કે સ્તન-કુમ્ભ કે કુમકુમ સે અરુણ હોને કે કારણ સુન્દર, અનેક પુષ્પોપહારોં સે યુક્ત, સુખ-સમ્પત્તિ કો દેને વાલી, મન્દાકિની, નદિયોં મેં શ્રેષ્ઠ, સબ દેવોં ને જિસમેં સ્નાન કિયા હૈ, સર્વલોકમયી, તન્દ્રા, તન્ત્ર શાસ્ત્ર સે બિનોદ કરને વાલી, તન્ત્રી, તન્ત્રસ્થિતા, વિદ્યા, મહાદેવ કી કુટુમ્બિની (સ્ત્રી), સર્વશાસ્ત્રમયી, નન્દા વાસવેશ્વરપાલિની, શચી, પુલોમજા, તુંગા, કશ્યપ કી પ્રિયા, સષ્ટિ, સૃષ્ટિકર્તા સે આરાધ્ય, પ્રલય મેં કાલસ્વરૂપ ઔર દ્વાદશ સૂર્યોં કે સમાન ત્રૈલોક્ય કો પ્રકાશિત કરને વાલી પ્રભા કે સહિત કહતે હૈં ॥ ૬૬-૭૦॥

જો ત્રૈલોક્ય મેં રહને વાલી, જાનને યોગ્ય, વેદ સ્વરૂપ, પાપોં કો નષ્ટ કરને વાલી, મણિયોં કે સમૂહ સે પૂજનીય, મધ્યાહ્ન કે સૂર્ય મેં રહને વાલી, પ્રભાત કાલ મેં સર્વાંગ સે અરુણ, સર્વ કામ કો દેને વાલી, પ્રાતઃ-સન્ધ્યા સ્વરૂપ,મધ્યાહ્ન-સન્ધ્યા સ્વરૂપ, સાયં સન્ધ્યા સ્વરૂપ, અભિસન્ધ્યા સ્વરૂપ, અન્ધકાર સ્વરૂપિણી, રાત્રિ મેં તારકા સ્વરૂપ, વિદ્યુત્ સ્વરૂપ, મહોત્સવ સ્વરૂપ, દુઃખોં કો નષ્ટ કરને વાલી, અનેક પ્રકાર કે દુઃખોં કા નિવારણ કરને વાલી, વિનોદિની, અત્યન્ત કલ્લોલ કરને વાલી, સમુદ્ર કી આવાજ કી તરહ આવાજ કરને વાલી, ગહરે ભંવરોં કી શોભા સે યુક્ત, ગજવત્ ગમ્ભીરગામિની અનેક પક્ષિયોં સે યુક્ત તથા જલમુર્ગોં સે સુશોભિત હૈં ॥ ૭૧-૭૫॥

જિસે લાલ કમલ કી તરહ શરીરવાલી, શંખ કી તરહ સ્વચ્છ વસ્ત્ર વાલી, કુન્દ કે ફૂલ કી તરહ શ્વેત, શ્વેતવસ્ત્ર સે શોભિત, રાજહંસ કે પરિવાર વાલી; તટસ્થદ્રુમોં સે શોભિત, દ્રુમાવાસા, બડ઼ે-બડ઼ે પેડ઼ોં કો નષ્ટ કર દેને વાલી, પદ્મલેખા, પદ્મસેવ્યા, પદ્મા, બ્રહ્મા સે પૂજિત, લક્ષ્મી, શ્યામા, વરારોહા વરાંગી, ભુવનેશ્વરી, તારા, શ્રી, દાન દેનેવાલી, ધન્યા, રાક્ષસોં કો નષ્ટ કરને વાલી, જિનકા અસ્ત કભી નહીં હોતા ઐસે નક્ષત્ર-સ્વરૂપ, યોગસેવિતા, યોગ સે પ્રાપ્ત હોને વાલી, યોગિયોં કી પ્રીતિ કો બઢ઼ાને વાલી, યોગમાર્ગ મેં રત, સાધ્યા ઔર સાધક કો અભીષ્ટ દેને વાલી કહતે હૈં ॥ ૭૬-૮૦॥

જો સિદ્ધિ દેને વાલી, સિદ્ધિયોં સે સેવિત, સિદ્ધી સે પૂજ્ય, સુરેશ્વરી, સાધિકા, સાધના, સન્તુષ્ટ, સાધકોં કા પ્રિય કરને વાલી, પ્રદ્યુમ્ન કી જનની, સૌ પ્રદ્યુમ્નોં કે સમાન સુન્દર, પ્રદ્યુમ્ન કે સમાન શરીરવાલી, હાથોં મેં વર તથા અભય મુદ્રા રખને વાલી, વર દેનેવાલી, વરાંગી વરસેવ્યા, અચ્છે વર્ણ વાલી, વનેચરગણોં કી સ્વામિની, વનેચર લોગોં કો પ્રિય વનેચરોં કો દૃષ્ટિ સે મારને વાલી, વનેચરોં કો મન સે પ્રિય, સુખ દેને વાલી, સુખસેવ્યા, સૈકડ઼ોં શુભોં સે યુક્ત,બલભદ્ર કે સમાન ભાસિત હોને વાલી, બલભદ્ર કી પ્રિયા, બલદેવ કી આરાધ્ય દેવતા, બલા ઔર વૃષ્ણિ વંશ કી કન્યાઓં કી પ્રીતિ બઢ઼ાને વાલી હૈં ॥ ૮૧-૮૫॥

જિસે રામા, રામપ્રિયા, સાધ્વી, સીતા કે સ્મરણ સે સુસેવિત, રમણીય, સુરમ્યાંગી, શ્રીરમણપ્રિયા, રેવતી, રૈવત પર્વત પર પ્રાપ્ય, રૈવત પર્વત પર રહને વાલી, રતિ રૂપ કો ધારણ કી હુઈ, સુભ્રૂ , નારદી, નારદ સે પ્રેરિત, સૈકડ઼ોં મૃદંગોં સે સંવાદ્ય, સૈકડ઼ોં મૃદંગોં સે પૂજિત, પણવા, ઢોલ કે સમાન આકાર વાલી, ઢોલ સે પ્રેરિત હૈ શબ્દ જિસકા, અનેક વાદ્યોં મેં કુશલ, સૈકડ઼ોં વાદ્યોં સે શોભિત, રસસારા, રસાકારા, સૈકડ઼ોં સારસ પક્ષિયોં સે

શોભિત, સન્ધિ, સન્ધિસ્વરૂપા, સન્ધિનિર્ણય કી દીપિકા, સન્ધિ સ્વરૂપ કે કારણ દુર્ગમ, સ્વર સન્ધિ મેં સ્થિત તથા પ્રિય કહતે હૈં ॥ ૮૬-૯૦॥

જો શબ્દા, શબ્દસ્વરૂપા, વ્યાકરણ મેં પ્રમોદ કરને વાલી, યુષ્મદ્ અસ્મત્સ્વરૂપા, કારક સ્વરૂપ, કારકપ્રિય,
શબ્દસન્ધિ સ્વરૂપ, તદ્ધિત પ્રત્યય સ્વરૂપ, ધાતુવાદ મેં ર ક્ત, ધાતુઓં કી સન્ધિસ્વરૂપ, નૈય્યાયિકી, તર્કવિદ્યા, તર્ક સે
આરાધ્ય, સુતાર્કિક, ચાર પ્રમાણોં સે ગમ્ય, દ્રવ્યરૂપ ગુણેશ્વરી, કર્મજ્ઞા, કર્મ મેં વાસ કરને વાલો, સામાન્ય, સમપૂજિત,
સમવાય મેં સ્થિત, ભાવરૂપ, સબકા પ્રિય કરને વાલી, પંચવિંશતિ તત્ત્વોં કો જાનને વાલી, મીમાંસકોં પર પ્રેમ રખને વાલી, મીમાંસાશાસ્ત્ર મેં રત તથા મીમાંસાકોં કો પ્રિય હૈં ॥ ૯૧-૯૫॥

જિસે મીમાંસાગમ્યરૂપા, કર્મબ્રહ્મ સે પ્રેરિત, સાંખ્યા, સાંખ્યપરા, સંખ્યા, સાંખ્ય સૂત્રોં સે પ્રસન્ન હોને વાલી, પ્રકૃતિ, પુરુષાકારા, ભિન્ન તથા અભિન્ન સ્વરૂપ વાલી, સ્પર્શિની, સ્પર્શ રૂપ, ચુમ્બક લૌહ કી તરહ સ્પર્શ્ય, પતંજલિ કો ધારણ કરને વાલી, પતંજલિ મુનિ કો પ્રિય, વેદાન્તિની, વેદગમ્યા, વેદાન્ત કા પ્રતિપાદન કરને વાલી, વેદાન્ત નિલયા, વેદ્યા, વેદાન્તિ જનોં કી પ્રિય, અદ્વૈતરૂપિણી, અદ્વૈત કી પ્રેરણા કરને વાલી, અગમ્યા, આકાશ રૂપ કો ધારણ કી હુઈ, સબકે શરીર મેં વર્તમાન, સર્વ પ્રપંચ કો વૃથા બતાને વાલી તથા સૈકડ઼ોં સંસારોં સે યુક્ત કહતે હૈં ॥ ૯૬-૧૦૦॥

જો સંસૃતિ, મર્મ મેં નિરત, ધર્મનિષ્ઠ, પુરા, અવરા ધર્મિષ્ઠ, ધર્મનિરત, ધર્મશાસ્ત્ર કા બોધ કરાને વાલી, યજ્ઞીય, યજ્ઞ વિદ્યા, યજ્ઞગમ્ય, જનાધિપ, અશ્વમેધાદિ યજ્ઞોં કી જનની, જાનકી કી પ્રિય, યજ્ઞભૂમિ, યજ્ઞદેવી, યજ્ઞોં કા નાશ કરને વાલી, યજ્ઞ કે માર્ગ પર સ્થિત, યજ્ઞા, હવિ કો દેને વાલી, પ્રભંજિની, વાયુ ભક્ષણ કરને વાલી, વાયુસેવ્યા, શીતવાત સે મનોહર, લલના, સરલા, પૂર્વા, દક્ષિણા, વારુણી, કૌવેરી, શૈલી, આગ્નેયી, નૈરૃતી, મારુતી, નન્દિની તથા નન્દનારણ્ય મેં રહને વાલી હૈં ॥ ૧૦૧-૧૦૫॥

જિસે પાતાલનિલયા, સૌમ્ય, બોધી, બુદ્ધકુલ મેં ઉત્પન્ન, રાજનીતિ, દણ્ડનીતિ, ત્રયીવાર્તાપરાયણ, સ્વાહા, સ્વધા, વષટ્કારસ્વરૂપ, ઓંકારસદૃશ, નારિકેલપ્રિય, ખર્જૂપ્રિય, રોગવિનાશિની, જગદાધારરૂપ, સ્વરૂપ સે અપ્રતિમ, ભદ્રકાલ
સ્વરૂપ, મધુકૈટભ નામક દૈત્ય કો નષ્ટ કરને વાલી, યોગમાયા, મહામાયા નિદ્રા, તન્દ્રા, પ્રવાસિની, નિત્યાનન્દસ્વરૂપ, સુધામાત્રા, ત્રિધાભૂત, પ્રપઞ્ચ રહિત, નિરાધાર, ચર્મખડ્ગ કો ધારણ કરને વાલી નદી, વન મેં રહને વાલી, વન મેં નૃત્ય કરને વાલી, અલકા તથા અમરાવતી કહતે હૈં ॥ ૧૦૬-૧૧॥

જો ભોગા, ભોગવતી, કૃપા, યમ કા સંયમન કરને વાલી, ઈર્ષ્યા, અસૂયા, નિન્દા, તિતિક્ષા, શાન્તિ, આર્જવ,દુર્ગા, દુર્ગતમા, દુર્ગવાસિની, વાસવ પ્રિય, ચન્દ્રાનના, ચન્દ્રવતી,
ત્રિપુરસુન્દરી, ત્રિપુરા, ત્રિપુર કી સ્વામિની, ત્રિપુરેશી,
ત્રિનેત્રક, ત્રિપુર કા ધ્વંસ કરને વાલી, ચિત્રા નિત્યક્લિન્ન, ભગેશ્વરી, શુભગૌં, શુભગોં સે આરાધ્ય, શંકર કિ પૂજા મેં

તત્પર, સુવાસિનિયોં કી પૂજા સે પ્રસન્ન હોને વાલી, સુગન્ધ યુક્ત, સુમનોહર, સુપ્રકાશા, દેવતાઓં સે આરાધ્ય, શોભના,
શમ્ભુ કો નષ્ટ કરને વાલી, રજો ગુણ સે મુક્ત, નિર્મુક્ત તથા મુક્તિ દેને વાલી હૈં ॥ ૧૧૧-૧૧૫॥

જિસે નિઃપ્રકાશ, નિરાધાર, સાધાર, ગુણસંયુતા, ગમ્ભીરવેદિની, સૌરી, તપની, તપનક્રિયા, અમ્ભોજિની, પુરારાતિસેવ્ય સુરભિઃસ્વરા, નાદિની, સુનદા, નન્દી, અમ્બિકા અમ્બિકેશ્વરી, ત્રિમાર્ગગા, ત્રિવલિની, ત્રિજિહ્વા, ત્રિતયાત્મિકા, ત્રિનન્દા, ત્રિપ્રિયા, અનસૂયા, ત્રિમાલિની, ત્રિપાદિકા, ત્રિતન્ત્રી, તન્ત્રશાસ્ત્ર સે આનન્દિત હોને વાલી, મન્ત્રજ્ઞ, મન્ત્રનિલય, મન્ત્રસાધન મેં તત્પર, મન્ત્રાણી, મન્ત્રસુભગ, મન્ત્ર સે ઉત્પન્ન હોને પર ભી જલ રહિત, વિભુ, લાલ દાઁત વાલી, લાલ મુંહ વાલી તથા રક્તબીજ કો નષ્ટ કરને વાલી કહતે હૈં ॥ ૧૧૬-૧૨૦॥

જો રક્ત વસ્ત્ર ધારણ કરને વાલી, રક્તરૂપા, રક્તનેત્રા, રક્તવર્જિતા, રક્ત સે તૃપ્ત હોને વાલી, રક્તહરા,
રક્ત કો બઢ઼ાને વાલી, હરિત વર્ણ કી શોભા સે યુક્ત હરિદ્રા કે વર્ણ કે સમાન ચમકને વાલી, હરિદ્રા કે ગન્ધ સે પૂજિત,
હરિદ્રા કે રસ સે પૂજિત હોને યોગ્ય, હરિદ્રા કી તરહ અંગ વાલી, દિશાઓં મેં વર્તમાન, પીતામ્બર કો ધારણ કી હુઈ અનન્ત, પીતગન્ધ સે સુવાસિત, વિવિધ વર્ણ કે શરીર વાલી, કર્બૂરા, ચિત્ર-વિચિત્ર વર્ણ વાલે જલ સે પૂજિત, કનકાભા,
શ્યામરૂપા, કામરૂપ કો ધારણ કી હુઈ, કામ રૂપ મેં સ્થિત, કામરૂપનિવાસિની, વિદ્યા, પીઠગા, પીઠસમ્પૂજ્ય, પીઠસ્થા,
પીઠવાસિની, સ્વર્ણપીઠ પર બૈઠી હુઈ ઔર સર્વ પીઠોં સે પૂજિત મુખ્ય પીઠ કે સમાન હૈં ॥ ૧૨૧-૧૨૫॥

જિસે રાજરાજેશ્વરી, માલા, રાજરાજધનાધિપા, કુબેર કે ગૃહ કી સમ્પત્તિ, યક્ષ તથા ગન્ધર્વો સે સેવિત, વિદ્યાધર ગણોં કી સ્વામિની, વિદ્યાધરોં સે પૂજિત, શરીરરહિત, યક્ષવિદ્યા, દેવવિદ્યા, દૈત્ય વિદ્યા, શુક્રમાતા, શુક્ર સે સેવિત, શુક્ર હસ્તગત, સંજીવન કરને વાલી અમૃત વિદ્યા, કચગા, કચ સે સેવિત, દેવયાની, શર્મિષ્ઠા, શર્મદા, શર્મભાવિની, સુરા, સર્પિષ (ઘૃત સ્વરૂપ) માધ્વી, મદ સે વિહ્વલ નયન યુક્ત, સર્વભક્ષ્યા, સર્વગમ્યા, સબ કો સ્વર્ગ દેને વાલી, છન્દોં કી માતા, પિંગલ (છન્દશાસ્ત્ર) સ્વરૂપ નેત્ર વાલી તથા પિંગલ સૂત્રોં કો પ્રકાશિત કરને વાલી કહતે હૈં ॥ ૧૨૬-૧૩૦॥

જો વૃત્તા, વૃત્તપ્રિયા, મન્દ, સૌ પાપોં કો નષ્ટ કરને વાલી, જગતી, પૃથ્વી, આર્યા, અનુષ્ટુપ્, ત્રિષ્ટુપ્, ઉષ્ણિકા, સ્રગ્ધરા, (માલા કો ધારણ કી હુઈ) સ્રગ્ધરા (છન્દઃ સ્વરૂપ) માલ્યા, માલ્યપ્રિયા, નિર્મમ, નિરહંકારા, નિર્મોહ, મોહવજિત, મોહ કા નાશ કરને વાલી, કાર્યસ્વરૂપ, સબ કાર્યોં કો કરને વાલી, મોહિની, મોહવલય યુક્ત, મહાન વલય સે સુન્દર, સુમેરુ કે શિખર પર રહને વાલી, સુમેરુ ગૃહ મેં પૂજિત, સુમેરુ, માલિની, સુન્દા, સુમુખી, સુમુખપ્રિય, વૈનાયકી, વિઘ્નહરી; દુષ્ટોં કે લિએ વિઘ્ન કરને વાલી મોતિયોં કે સમાન સ્વચ્છવસ્ત્ર યુક્ત, મુક્તકેશી તથા મત્ત હાથી કી તરહ ચલને વાલી હૈં ॥ ૧૩૧-૧૩૫॥

જિસે જ્વાલા, કરાલ મુખ વાલી, જ્વલનાંગી, જલોદરી, જલપૂરિત સર્વાંગ વાલી, જલેશ્વર (વરુણ) સે પૂજિત,

જલેશ્વર સે ઉત્પન્ન સ્ત્રી સ્વરૂપ, જાલપા, જાલશોભિત, વૃન્દ, વૃન્દાધિપા, વૃન્દા (દેવ સમૂહ) કો સેવિકા, અનેક વૃક્ષોં સે
યુક્ત, ત્વક્ વિહીન, પલ્વલ (છોટા તાલાબ) પલ્વલ સ્વરૂપ, પલ્વલ મેં સ્થિત, મીના, મીનસહાયા, મીનધ્વજ કો નષ્ટ કરને વાલી, વડ઼ૈશા, વડ઼ૈશ કે સમાનસ્વરૂપ વાલી, ધીવર સ્વરૂપ ધીવરાત્મજા, પારિજાત કે ફૂલોં કી તરહ આભા
વાલી, પારિજાત સે પૂરિત, દોનોં તટોં પર પારિજાત કે વૃક્ષોં સે શોભિત, કામધેનુ સ્વરૂપ, આકાશ મેં ગમન કરને વાલી (વિહંગમા) ભેરુણ્ડા, ગરુડા, ગૌડી, તથા ગુડ઼ કે નૈવેદ્ય સે સન્તુષ્ટ હોને વાલી કહતે હૈં ॥ ૧૩૬-૧૪૦॥

જો ઉત્પન્ન હોતે હી હરણ કી ગઈ, જાતગમ્યા, સુજાતિકા, કાલિન્દી, કાલતનયા, ષોડશિકા, કલા, રાજાઓં
કો જય દેને વાલી, વિજયા દશમી, યુદ્ધાંગણ મેં બહને વાલી, વિજયા નામ કી યુદ્ધશ્રી, માંસ-રક્ત કો ખાને વાલી શિવપ્રિયા, પ્રચણ્ડા, શિવ કો પ્રાપ્ત કરાને વાલી, મથુરા, અવન્તી, કાંચી તથા દ્વારાવતી સ્વરૂપ, સરિત્પતિ (સમુદ્ર) કી પ્રિયા, ગંગાસાગર સે મિલી હુઇ, પ્રદ્યુમ્ન સે પૂજિત, ચંચુચન્દ્રિકા, ચણ્ડસુન્દરી, ચમ્પા, ચમ્પક પુષ્પ કે અગ્ર ભાગ પર રહને વાલી, ચમ્પક કી તરહ આભા વાલી, સુન્દર વસ્ત્રોં સે શોભિત, ચંચલ તરંગો સે યુક્ત, પ્રાણિમાત્ર મેં પ્રથમ તથા સબ બ્રાહ્મણોં સે પૂજિત હૈં ॥ ૧૪૧-૧૪૫॥

જિસે બ્રાહ્મણી, બ્રાહ્મણાકારા, બ્રાહ્મણોં સે ઘિરી હુઇ, યજ્ઞોપવીત કો ધારણ કી હુઇ, વિપ્ર સ્વરૂપ, કુમારી, બૃહદ્ મુખ વાલી, બૃહસ્પતિ સે પૂજ્ય, ગુરુવાણી સ્વરૂપ, ગુરુ કાર્ય મેં તત્પર, ગુરુપ્રીતિ સ્વરૂપ, ગુરુવિદ્યા સ્વરૂપ, ગુરુપૂજન મેં તત્પર, ગુરુપત્નીસ્વરૂપ, ગુરુગમ્ય, ગયાસુર કો નષ્ટ કરને વાલી, પંચકોશી, પંચહીન, પંચમી, પંચસુન્દરી, પંચેષુ, પંચનિલયા, પાઁચ મુખ વાલી, પંચમાત્મિકા, પાંચોં પાણ્ડવોં કી માતા કુન્તી કુન્ત (ભાલે) કો હાથ મેં લી હુઇ, કુન્તલ (કેશ)સે શોભિત પ્રમથા, સ્વતન્ત્ર કરને વાલી, કાર્ય કો નષ્ટ કરને વાલી, કર્મ મેં સ્થિત દ્વિતીયા કહતે હૈં ॥ ૧૪૬-૧૫૦॥

જો કરણ (સાધન) મેં પ્રાપ્ત હોને વાલી તૃતીયા, સમ્પ્રદાન મેં ચતુર્થી, અપાદાન મેં પંચમી, સમ્બન્ધ મેં ષષ્ઠી, અધિકરણ મેં સપ્તમી વિભક્તિ રૂપ, વર દેને કે લિએ આતુર, રોગ કા પ્રતિબન્ધ કરને વાલોં કી માતા, વૈદ્યોં કા જીવન દેને વાલી ઔષધિ, હરીતકી (હરે) , શુણ્ઠી (સોણ્ઠ) , હંસપદી, કણા, હુસેની, હુંકૃતિ, હુંવા, ગો, આર્યા, વૃષભ સ્વરૂપ, ગોસ્તની, નિમ્નગા, નિમ્બા, નારદાદિકોં સે પૂજિત, રેણુકા, રેણુતનયા રજોગુણ કો નષ્ટ કરને મેં તત્પર, પાપરાશિ કો નષ્ટ કરને વાલી મન્ત્રયુક્ત કમલોં સે શોભિત જયા, રિક્તા, સુષેણા, તથા કેદાર યુક્ત (કીચડ઼) માર્ગ સે ચલને વાલી હૈં ॥ ૧૫૧-૧૫૫॥

જિસે જલયન્ત્ર કી દેવતા, કન્દા, કન્દમૂલ તથા ફલ ખાને વાલી પિતૃમાતા, પિતૃપૂજ્ય, પિતરોં કો સ્વર્ગ દેને વાલી, ભગીરથ કી કૃપા સ્વરૂપ, સિન્ધુ, ભવાની, ભવ (સંસાર) કો નષ્ટ કરને વાલી, સગર કે પુત્રોં કો સ્વર્ગ દેને વાલી તથા સમ્પૂર્ણ સંસાર મેં ગમન કરને વાલી કહતે હૈં ॥ ૧૫૬- ॥

ઈશ્વર ને કહા-ઇચ્છિત ફલ કો દેને વાલે ગંગા કે સહસ્ર નામ મૈંને તુમ્હેં બતાયે । ઇસકા જો નિત્ય પાઠ કરતા હૈં વહ અવશ્ય હી મુક્ત હો જાતા હૈ । પુત્ર કી ઇચ્છા કરને વાલે કો શીઘ્ર હી ભગીરથ કે સમાન પુત્ર પ્રાપ્ત હોતા હૈં ।

વિદ્યાર્થી વિદ્યા કો પ્રાપ્ત કરતા હૈ ઔર બૃહસ્પતિ કે સમાન હો જાતા હૈ ।
શ્રાદ્ધ કે સમય જો મનુષ્ય સ્થિર ચિત્ત સે ઇસે પઢ઼તા અથવા સુનતા હૈ, ઉસકે અત્યન્ત દુર્ગતિ મેં પ્રાપ્ત હુએ ભી પિતર પાપરહિત હોકર સ્વર્ગ મેં ચલે જાતે હૈં ॥

ઇસી પ્રકાર દશહરે મેં (જ્યેષ્ઠ શુ૦ પ્રતિપદા સે ૧૦ તક) જો મનુષ્ય ગંગાજલ મેં ખડ઼ા હોકર ઇસ સહસ્રનામ કા પાઠ
પ્રતિદિન કરતા હૈ ઉસકી નિશ્ચિત હી મુક્તિ હો જાતી હૈં ॥ ૧૫૮-૧૬૧॥

શ્રી સ્કન્દ પુરાણાન્તર્ગત કેદાર ખણ્ડ સે ભગીરથોપાખ્યાન કે ગંગાવતરણ મેં ગંગાસહસ્રનામ નામક દ્વિતીય અધ્યાય સમાપ્ત । ૨।

Proofread by Rajesh Thyagarajan

Ganga Sahasranama Stotram

pdf was typeset on December 25, 2021

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*